

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Index Secvndvs Themata Moralia In Solenniora Deiparæ Virginis Mariæ
Festa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Index. Thematum moralium.

solam nam inter hęc omnes generationes humanas immaculatam rectam. Bonus fuit Joachimus, bona Anna, & rarum privilegium? & dum junguntur, quod omnibus negatur, fructus ab his procedit immaculatus; flos de radice earum ascendit, & qualis, *Audiores*, rosa certe sed sine spinis, nulla criminali sed virginali fuffula pudore cujus rosę conceptio immaculata facta est anno, ab orbe condito 4037. à condita urbe Romā anno 736. die 8. Decembris, sed cur rosam magis non inem Mariam V. cum ipsa scriptura floris non exprimat genus? quis requirat? Non valē quidam Rosam pulcherrimam florum flominant antiquo ut fertur proverbio. Quas enim non raras inter flores, flores habet, odore, colore, gustu pollet, & eminet; unīcā tantum affecta conditione, in quā non Virgini non assimilatur, in eā nempe quā est spinosa. Ceterum quidquid laudis de Rosa dixeris Virgini applicaveris eminentius, lege 758. Tom. 1. fuit enim castissima Deo gratissima, &c. *Vide libel. Rosarum.*

Epilogus.

Quid forsitan curiosior aliquis ceteris à me requirat antequam finio, ritum scilicet fomes ille per hoc iustitiam originalis donum, planē fuerit in Virgine extinctus? plurimi enim censent Virginem hoc dono in conceptione ditatam. Cui petitioni subiungo breviter. Ex D. Tho. 1. p. q. 27. art. 1. Iustitia originalis tres fuit effectus, ut per eam ratio Deo subderetur, rationi verō vires inferiores, & corpūs animæ; Virgini verō datum fuit originalis iustitię donum, non ex virginitate originis, sed singulari ex privilegio, quoad principos & quasi effectus formales ejus, qui sunt subdere rationem Deo, & potentias subdere inferiores rationi, atque ita per hoc donum fomes extinctus est. Quid pluribus? Flos florum omnium Sanctoꝝ regina Deo gratissima. Illam sidentur, ut quondam plurimi imperatores adeamus ea, nunquam enim frustra aditur. *Exemp. vide in indice Catechist. Tom. 1.*

A L I A.

THEMA IDEM.

Morale.

In eodem simul non confident Throno Deus & Diabolus.

De decimo apocalypsis factum est prælium magnum in celo: Hoc scriptum aliqui notant fuisse prælium, quod olim in celo empyreo interum est Lucifero devicto. Alii verō de summo in Antichristum ab Ecclesiā volunt intelligi prælium: Quid quidē ea re sit dicendum disputationi relinquo, *Audiores*, & subiungo immaculatam quod probet D. V. Conceptionem, si tot tantaque inter angelicarum legionum agmina contentiones extiterit, ut ne Satanas in momento temporis in sedis fastigium super astra poneret. Quis rectē crediderit Deum ipsum (sine cōsus, jam alligatus, licentiā nil potest Satanas) hinc infernali & capitali suo hosti pelmississe, ut vel momento quidem temporis throno illi virgineo, cui ipse novem mensibus erat infestus, infunderet. Nequaquam quis vestrum sentiat, *Audiores*, ab initio cum mundi acerrimum semper cum peccato gessit bellum, 181. Tom. 1. Cujus & hoc manifesti in peccatum odii signum satis est evidens, quod ob unicum illud commissum hominem æterno afficiat supplicio. Horrendum est quod in derelictionem peccati Ludovicus Blohus pronuntiat, 185. Tom. 1. Et ut rotum dicam, pulcherrima feminae Bīgittę patēfactum est ab ipsis dæmonibus vicerantibus quanta sit virulentia & malitia noxa unica lethalis: Si, inquit, dæmones infernales, res illa quam præ oculis diligis, quæ est Virgo, quæ te genuit, & quæ nunquam peccavit, si illa peccasset mortaliter & sine cōsuetudine divina mortua fuisset, sic diligis iustitiam Deum, anima ejus nunquam obtineret cælum, sed esset nobiscum in inferno. Nimiū obstupescenda res, 185. Tom. 1. Cujus verō generis peccatum fuerit originale quis non novit? Si igitur aliquando D. V. fuisset hoc originali infecta peccato, potius fuisset victoria Dæmon, sedisset enim aliquando eodem in throno cum Deo, *Vide etiam fol. 670. Tom. 2. Vellem, Audiores*, ut ex nunc quoque cum Virginitatis vultis & optatis esse cultores, tam subinde, quod sit in sacra Sinaxi, cor vestrum sit Thronus Dei, eodem etiam animo quo Deus & Virgo in peccatum suere & vos essetis. Unumquemque nostrum Siracides monet pulchre, quo monito & sumo: *Miserere*, inquit, *anima tua placens Deo, & contine & congrega cor tuum. Contine*, quanta scilicet vi potes, & à noxiis abstrahere, *Congrega*, ad salubria teiplum, compelle. Thesauriza tibi fundamentum bonum in futurum, apprehende vitam æternam. Quod ut faciat, &c.

Mariam esse cælum & Thronum Dei vide pulchre fol. 759. & 760. Tom. 1.

A L I A.

Morale.

Cum instat periculum contagionis peccati orandum.

Variis temporum assignant discrimina; quibus hominem orationi deditum volunt, omittis aliis, maxime nos orare debere volunt, cum periculum instat peccandi. Theologi enim passim tradunt non

in periculo solum corporis, sed animi ac salutis, idque tanto magis orandum 113. Quid enim prodest homini centum annis vivere, & universum mundum lucrari, animæ verō periculum pati? 114. Quid est quod quidam mirentur nos dicere Virginem Mariam sine peccato Originali conceptam, cum hujus Theologi præcepti quasi fuerit observantissima, & eodem, quo Virgo cepit momento vivere, cepit & orare. Inta enim Matris viscera, teste Chryostomo, non tantum rationem, sed & donum habuit orationis. Contestatur idem Bernardinus Senensis dilucidē. Quod attentē consideranti non solum certum faciet Virginem Deiparam sine peccato mortali conceptam (utpote cum & filia insuper orationis fuit) sed & in vivis nunquam peccasse, quod enim duntim habuit nascendo, non interrupit moriendo. 785. Tom. 1.

S. Epiphanius Hæret. 79. contra Gallyridianos agens de Conceptione Deiparæ ab Angelo parentibus præannuntiata citat Historiam Marię & irradiationis, & obijcit Virginem per proles secum ipsam pronuntiationem Patri & Marii factam duntim esse orbi.

A L I A.

Morale.

Natura sibi constans sola, sibi similes, sed conjuncta, gratie dissimiles producit effectus.

Deo sunt causarum genera philosophica, alique causę similes semper sibi producant effectus; sic ignis ignem, homo hominem, brutum brutum generat, alique effectus producant eminentiores & operationes sibi dissimiles; sic lux calorem, sol autem & argentum gignit. Tales etiam dominare possumus causas naturam solam, & gratiam & naturam simul junctam a producat, dum sibi soli constat, sibi similes effectus, sic homines peccato infecti passim peccatores gignunt. At gratia ubi se jungit naturę jam natura sibi dissimilem producit omnino operationem. Gratia enim natura juncta produxit Virginem non jam homini adamitico, sed magis Deo similem. Nihil enim unquam in orbe Deo similius fuit quam Dei Mater. Filii vox fuit & doctrina: *Disce à me quia mitis sum, & humilis corde*. Eadem fuit & Matris Doctrina. *Si discere per singulas D. V. virtutes & lege à fol. 765. usque 767. Tom. 1.*

A L I A.

THEMA.

Una est columba mea.

Morale.

In Hæreticos & quosvis Immaculatę Conceptionis impugnatores.

Pro coronide Immaculatę Conceptionis tuę (o Virgo!) ego minimus defensor & cultor in hac ipsa eadem solemnitate, quæ tempore reliqua omnia subsequētia per anni circulum festos sperat die tibi dicatos, (Quamvis & Tui assiduus cultor Damascenus Quat. 3. de tuā gloriosā Nativitatē, eandem vocet antecambilonem & Mysteriorum Christi præjudicium quod is quidam dixit, & plures alii cum eo, quia tunc per universam Ecclesiam hæc nondum instituta erat solemnitas) hanc parvam & brevem ad quosvis Virginicę prærogativę humiles cultores monitionem & discursum repono. Job, *Audiores*, cui non est cognita fortuna misera, quam in se expertus quasi maligniorem ceteris exclamavit, pereat dies in quā natus sum, & nox in quā dictum est conceptus est homo: sed ad rem facit quod inter cetera quævis obviante infortunia congigit, semper enim ex lervis unus evasit, qui mala nuntiaret. Argumenta cum cepissent latrones & mactassent eustodes, facti narrationem retulit unus. Ex cælo descenderat ignis & oves earumque pastores absumpsit, adfuit rursus Sicutius vnus qui evaserat. Abstulerat Chaldæi carcelos, & eosum qui curam habebant occiderunt; ventus vehemens infuebat à regione deserti & deiecit domum, oppressitque filios & filias Jobi, & ecce semper portitor adfuit novorum, qui ex his omnibus semper solus evaserat. Sed tandem Satanas Jobum tot jam vulneribus corpore & animo sauciūm ad novam lanienam expevit, & ad linguę gladium damnavit; uxor enim cognatiquę omnes, hoc eum gladio petivere, sed notandum est hic non scripturam subiungere ut alius subiunxit infortunis, 756. Tom. 1. adfuisse portitorem nuntium qui diceret hoc illi tandem malum obventurum, adteretque & evasi ego solus: ab hoc enim lingua flagello nemo liber est, nec quidem quamvis variis dotatā Filio sit prærogativa ipsa Dei Mater, quę non effugit hoc seculo Hæretici in hanc Deiparam. Quantos non habet hostes hoc unicum Immaculatę conceptionis tuę festum. Sed ut vulnera Mater accipit, sepe etiam & vulnera respondit. Qui in altum enim mirrie lapidem super caput ejus cadet. Guilielmus Baldefanus fideli narratione tradit, &c. 607. Tom. 1.

Immaculatę Deiparę Conceptionis figura.

Cant. 4. Virgo paradisi dicitur cælestis Adæ secundo præparatus, sed ut Damascenus inquit, Ser. 1. de Assumptio, non parit serpenti in eo aditus, parit verō serpenti, si unquam contraxisset originale peccatum. Unde Hieronimus dicitur rectē conclusum à S. Script. Gen. 3. Dei promissio

Virgo

Index Thematum moralium.

Virgo erat coneritura caput serpentis; Caput verò serpentis dicitur originale peccatum: est enim origo & radix aliorum. Non contrivisset ergo caput serpentis, si eo aliquando infectus fuisset. Hujus figura fuit contritio Judith. Eodem Dei promisso constat inimicitias posuisse Deum inter diabolum & mulierem. Quod si ergo virgo brevi etiam aliquo momento contraxisset peccatum originale, aliquando verum fuisset dicere, se se vel amicum diabolo vel etiam subditam aliquando fuisse, quod pie aures perhorrescunt hujus perpetuæ Deiparæ cum tartaro serpente figura fuit thronus Salomonis eburneus. 3. Reg. 10. Ebur enim est os Elephantis inimici perpetui serpentis.

Lege plura in *Rosis Selectis Mariæ* sparsim. *Dicitur verò in hoc festo Conceptionis accommodare facile etiam poteris Sanctissima & purissima ejus Nativitati. Nata verò est anno proximo Conceptionis die 8. Septemb.*

Devotissima Virginis Mariæ Præsentatio in templo facta die 21. Novemb. cum duos annos ac totidem menses & dies vitæ tredecim compleisset.

T H E M A.

In viis justitiæ ambulo.

Morale.

Non multa velle videre nec audire est pie velle videre.

Exordium.

Verissima devotio est prompta & sedula devotio in Deum, quovis modo colendi, cum enim animus suavissimâ familiaritate se Deo conjungit, eam induit sollicitudinem ut ad omnia quæ divini honoris sunt promptissimus fiat; singularis etiam talis fuit virginis voluntas, priusquam nata, hinc etiam trimula in templum à parentibus deducta, Deoque velut res sua tradita est. Hic beatissima illa virguncula tanquam in remoto inter virgines diu nocturne Deo servavit. 779, Tom. 1.

Prosecutio.

Quam rectè, ô Christiani, spiritus hic sancti Thronus Virgo futura aliquando Deipara, etiam trimula Mundi fugit cænum, confugitque ad ipsam Spirit. S. Metropolitim, selesque dedit solitudini sacræ, & in templo ad locum illum sese recipit destinatum religionis causâ mulieribus, nullis enim loquitur ille spiritus, nisi solitariis ad eam quam proinde solitudinem Arsenius vitæ suæ navigium velut è mari ad portum appulit. 768. Tom. 1. Pleni trimulum sumus omnes ac fenestram, quas vel optime claudat solitudo, vel hostem excludit. Quare Justinus Martyr liberè pronuntiat: *Qui vult feliciter vivere, siveat que videre multa, nec audire.* Sed cum Virginis festum colamus, eumque diem quâ virginibus omnibus virginitatis servandæ optimam præbet methodum, ad vos virginis nescio sermonem. Fateor, nemo in maris fluctibus sibi audeat polliceri securitatem, magna enim nimis marinarum fluctuum est inconstantiâ, qui vel etiam minimo ventorum flatu concutitur. Nemo certe in mundi quasi foro inter turbas & negotiosos tumultus sese credat securum; imò sic Martham agere præterquam quod Virgines dedecet & castitati se inimica, frequens turbæ præsentia vix ea vita dicenda est, Quod Similii Epitaphium testatur. 769. Tom. 1. Quid mundus est mundari cænum, Quisquis certè præsentem mundi statum, vel etiam quis vestrum pressis considerat oculis facile percipiet, quid in hac fallaci thecâ recondatur. 491. Quare virguncula hæc tempestive sese ex hac mundi turbâ subduxit, Noëtica certè columba. Noëtica illam columbam, cum cerneret aquis extantia loca ubique madida, lurosa, lubrica, ad arcem, ex oâ has sordes, reddisse: Ita vos Virgines verè si velitis hujus esse virginæ columbæ imitatrices, sic Martham dum necessitas requirit agite, ut statim in solitas vestras aedes vos sponsum animarum vestrarum videat. Turbas enim ille non amat. 491. Unde Rex sapiens David, quamvis jam fateretur sese ab omni viâ malâ prohibuisse pedes suos, insuper & volatus appetit, ut sic per cœnum nunquam trahat pedes. Difficile enim ut multæ virgines experimento, sed eheu forsitan tristi didicerunt, hanc mundi molam ingredi, & non aspergi nocivo illius fuligine. 491.

A L I A.

T H E M A I D E M.

Morale.

Non mali Tragædi sed viri pii soli canere possunt.

Sunt forsitan, qui potius mirentur hanc Virginis continuatam ad annos undecim solitudinem, quam asserant, eam imitabilem à virginibus, scilicet *Similio* multæ hoc seculo reperitur Virgines, quæ in fluctibus mediis eunt audacter, tanquam catafractæ, & à quovis telorum ictu liberæ & terræ tumultuosam probantes vitam, quotidie cum occurrentibus suis luctantur, & vix unquam sibi, rarissime Deo vivunt: hanc nunquam suo replet gaudio spiritus ille divinus. Sed dixerit fortassis ali-

qua: Quomodo hæc solitudo continuata non pareret aliquando fatiduum? verum est & pervulgatus error; multi & multæ sicut mali Tragædi soli canere non possunt, sic nec illi & illæ secum deam salare. Sed en artem, ô Virgines, ut in solitudine nunquam solâ sitis. 769. Tom. 1. Nunquam iis temporibus quibus in templo degit sola nostra virguncula fuit, socias enim habuit sibi familiarissimas. Orationem, Meditationem, & contemplationem, ut testatur Albertus Magnus quæ sociæ omne laboris & temporis tædium sollevant. 785. Tom. 1. Et ut quondam rei illi in fornacem juvenes missi Babylonicam quartum sibi conscivere, Orando & laudando Deum, comitemita hæc comites virgunculam nostram trimulam reddidit familiarissimam. 785. Tom. 1. Porro discrimen ingens est inter hos comites Orationem, meditationem, & contemplationem. 785. Tom. 1. Ne verò vestrum aliqui aut aliqua solitudini nondum assuetæ eam se posse colere desperent, scilicet sicut & vitia & virtutes quævis & solitudinem gradus habere. Ideo solitudinè paulatim affluere. 770. Tom. 1.

A L I A.

T H E M A.

Eruditis internum cogitationibus.

Morale.

Solitudinem quomodo tollatur tædium.

Solitudinem miris de recreat liber cœli aspectus, stellarum etiam sub adultam noctem consideratis; dum quis ipse sibi dicit: Hæc erit, mi anima, aliquando domus tua, si eâ te dignum gesseris inquitinim. Ita varii solitarii viri practitarunt allevianda solitudinis tædiorum: res enim omnes creatæ sunt ad instar Organi, Thuribuli, speculi, libri, &c. 562.

**SANCTISSIMÆ
VIRGINIS DEIPARÆ
cum Iosepho Desponsatio casta.**

T H E M A.

Cum esset desponsata Mater IESU, MARIA, IOSEPH.

Morale.

Si vis nubere, nube pari.

Exordium.

Ad nubilem ubi Virgo devenit ætatem, anno scilicet decimo quarto ætatis inchoato, circa diem festum Enceniorum mense Decembri à Sacerdotibus est desponsata, sed modo quam admirabili; cum enim ea sese sponte suâ obrulisset Deo, virginitatemque suam consecrasset, quare & eam SS. PP. *divinum Donarium* appellant. Sacerdotes communicato eâ inter se de re consilio Domini voluntatem consulentes virgæ divinitus florentis & columbæ, ut ait Hieronymus, in ejus fastigio confidentis iudicio Iosepho spectato & notæ probitatis viro, ex eadem tribu Judæ eam desponderunt. Ita Germanus in oratione de oblatione Deiparæ: O Nobile connubium! *Quis, bene Lector, importunè me facere arbitrabitur, si hujus conjugii vel potius horum Conjugum laudes his Marianis concionibus interferam?*

Prosecutio.

Si hæc tria in matrimonio observata matrimonium exornent, amor, fides, & proles: si lex Matrimonii illa sit beata & melior, si vis nubere, nube pari, &c. Non habuit orbis nobilissimè par conjugum & conjugium. Qui fuerit in virgine amor erga maritum Ioseph, quæ fides vel ex eo constat, quod enim velut familiæ caput juvenit, & omni reverentià persequuta sit. 896. Tom. 1. Christo filio post mortuosissimum triduum invento, poterat mater dicere: *Ego & pater tuus, &c.* non ita dixit quod S. P. N. Augustinus accuratè observat, sed ordinem verborum invertens, *Pater tuus*, inquit, & ego. 790. Tom. 1. Nec à conjugio hæc tam reverenti & humili dissimilis fuit matris. Vterum gestabat Domini Mater æterna Virgo, Iosephus quid igitur, an forsitan temerario iudicio eam flagellat, qualiter hoc ævo multi solent? Non solum conjugum conjugem, sed passim se mutuo homines: Si quis paulò lautiore vestitu incedat, &c. 488. Tom. 1. Veraciter S. P. N. Augustinus, *In homine carnali tota regula intelligendi est consuetudo cernendi.* Hinc quam sæpe pacifica turbantur matrimonia, cujus rei exemplum *leges sol.* 774. Non ita Iosephus homo utpote non carnalis, quia conjugem suam Angelo similiorem noverat quam homini, in eam sententiam adduci non potuit, ut ab eâ quidquam contra conjugii fas actum crederet. 487. Tom. 1. Unde & Angelo huic Servatoris nutritio ter sese ad minimum spectandos exhibuerunt, & rectè, ut enim illi Virgini sese obsequiosos semper præbuerunt, ita & præbere voluerunt conjugi Iosepho. Huic enim viro longè fidelissimo 283. Sed pergamus & paritatem affectuum animi hujus matrimonii discutiamus. Vna exhibuit Deipara circa Christum natum obsequia, quæ sancto satis vix quis explicet. Sed & vide actiones Iosephi circa Christum natum, dixerat Iosepho Angelus, &c. 283.

Index Thematum moralium.

& 283. Cuius fuit Mater, ob prolem natam. Illam scilicet, quæ summè hoc matrimonium exornant & breviter. 281. Sed & hoc gaudium Iosepho non defuit. 284. & lege 811. & 836.

Epilogus.

Siquidem matrimonium quis vult inire pacificum, si quis, inquam, vestrum velit habere, pari nubat; & conjuges quosque obsequiis, ut hoc par conjugum, præveniant; ita fixæ, aliis in matrimonii jam fidei familiares, e domo tuâ commigrabunt.

SOLENNIS ANNUNTIATIONIS DEIPARÆ FESTIVITAS.

T H E M A.

Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco.

Morale.

Omnia sunt possibilia credenti.

Exordium.

Eodem igitur anno decimo quarto corrente die 25. Martii æternum Dei filium de Spiritu Sancto concepit. De alto enim SS. Trinitas legationem ad Virginem, excellensissimam, quam obivit Archangelus Gabriel, quem Irenæus lib. 4. contra hæreses cap. 25. vocat Archangelum *Demiurgi*, hoc est omnium Opificis, qui & de sublimissima Hierarchiâ duabus eminente & sublimiori hujus Hierarchiæ choro & sui chori spiritus eminentissimus. Sic enim decebat, brevi ut ratione in concionis nostræ exordio demonstro, ut nempe ruinæ hominis instauratio corresponderet. Quis enim ruinæ humani generis dedit initium? Fuit proculdubio omnium dæmonum pessimus. Præterea quædò opus est factu difficile, tantò copiosiora & graviora testimonia ad ejus persuadendam possibilitatem, oportet adhiberi. Hodiernæ namque legationis opus omnem excedit creaturæ virtutem, estque, creditu longè facilius mundum esse creatum, quàm creaturam mundi fieri creaturam. Debit igitur sublimissima creaturæ testimonio adstrui. Adjice, quod si gratiam examinemus, nulla unquam gratia major apparuit quàm Deum in utero femine hominem fieri. Maxima verò gratiæ nuntius quis esse posset accommodatior quàm gratissimus. Nulla autem tunc Deo erat creatura gratior, quàm Angelorum hic sui hodierni eminentissimus. Adde media tantò extremis oportet esse viciniora, quædò illa ab invicem magis distant: Deus & homo extrema, legatione jungenda maximè distant. 291. Nihil verò secundum naturam est Deo proprius Angelus optimo, qui Christo Domino erat proprius, hoc est, secundum gratiam. Excellentissima quoque charitatis erat hoc opus. Supremum autem tertie Hierarchiæ Angelorum Chorus charitate à Dionysio Areopagita præpollere monstratur. Cum verò hujus legationis effectus à charitate esset, ergo ejus nuntium decur esse Angelum tertie Hierarchiæ omnibus sui chori spiritibus eminentem, ut sic summum charitatis effectum charissima Deo creatura nuntiaret. Plures alias rationes omitto, & in laudes D. Virginis hodiernâ die electæ in Dei Matrem excurro. Quæ enim illa, hanc dum exceperit legationem, virtutum non orbi dedit specimina? Eluxit namque hoc Deo Virginis fides, curæ castitatis, verecundiæ. De singulis singularem formo discursum.

Profecutio.

Hodiernâ certè legatione suæ ultimam perfectionem mundus accepit, quoniam Architectus mundi Dei filius, Patris æterni sapientiæ speculum & imago, suo extremo operi se conjunxit. Nam ut circularis tunc incipit esse perfectus, quando linea, quæ concluditur, initium jungitur extremo, ita creaturarum species & varietas impermutabilis, ac certus ordo, quo omnia creata connectuntur & revolvuntur (ut suam aliquam ultimam perfectionem assequeretur) erat certè consentaneum primum increatum principium ultimæ creaturæ sociari. Dei igitur sapientiæ quæ obliquari non potest, ars, nihil decidere, nihil adici possibile est, quæ simpliciter rectitudo perennis. Verbum suum quod erat in principio principium, per quod facta sunt omnia, homini, qui teste Mose, omnibus jam creatis ultimus formatus est, per hodiernam legationem sociavit, atque conjunxit, effectique, ut idem Deus ipse qui esset æternus certo tempore de Virginis utero nasceretur, Deus simul & homo, fieretque principium, finis, Mira, *Audite*, hæc paravit legatio. Deus factus homo homini intimè conjunctus, & virgo virginitate illasâ & illibata fit & eligitur Mater Dei. Quam Maternitatis gloriam & dignitatem assecutam quidam asserunt, ob fidem illam, quæ credidit quasi contra spem in spem Angeli verbis juxta illud: *Beata quæ credidisti quoniam perficientur* &c. Nec male; torius enim nostræ salutis fundamentum fides est, estque summè necessaria. Principio quidem ob immentam, & c. 770. Tom. 1. Quod verò non pertigit ipsa virginis ratio, pertigit ipsa fides? Ge deon & Zacharias ut firmius crederent illustra perire signa, Virgo nihil horum: credidit tamen altissima mysteria. 770. Tom. 1. Verbo dixero: Beata ô Virgo quæ credidisti quoniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Domino. Oris divini filii tui dictum est: *Omnia sunt possibilia credenti, si habueritis fidem* &c. *dicitis monti huic tollere & jacta se in mare, fiet.* Nun-

quid veritatem experta est Virgo dicti filii, cum enim ad Angeli postulata responderet submississimè; *Eccè Ancilla*, &c. Mox e cælo mons montium, mons infinitæ magnitudinis in ditissimum mare, in beatissimam, inquam, Virginis uterum se dimisit. Hoc opus grande Virginis fides plurimum juvit. 771. Tom. 1.

Epilogus.

Cum S. P. N. Augustino finio, qui horum extremorum conjunctionem & hominis & Dei, & maternitatis & virginitalis, omnemque virginis beatitatem, fidei Virginis adscribit: Sacratissima Virgo, inquit, beator fuit per fidem perfectam concipiendo Deum, & c. 770. Tom. 1.

A L I A. T H E M A.

Spiritus Sanctus superveniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tibi.

Morale.

Quæ casta, Deo & superis grata.

Exordium idem præmittatur.

Profecutio.

Multum tribunt alii virginis Sanctissimæ castitati, quæ grata Deo est. Quanti autem virginitatem & castitatem fecerit patet exploribus: Inter quæ illud est præcipuum, quod Theologus Hispanus publicis scriptis Theologiæ decreverit his omnino verbis explicat: *Beatissima Virgo quæ à summatissimâ conceptione ulum rationis ad spiritualia habuit, non solum propositum virginitatis, nec solum votum ante filii conceptionem & ante matrimonium, sed etiam in ipso conceptionis instanti, & in utero Matris existens virginitatem suam voto explicite & absoluto consecravit Deo. Ita Jacobus Christo-politanus. Vide fol. 787. & 788. & sequentibus Tom. 1. & erit tibi formandâ integræ concionis abundantiam materia.*

A L I A. T H E M A.

Quæ cum audisset turbata est in sermone ejus.

Morale.

Vera verecundiâ suas exhorret laudes.

Alii in hæc excellentissimâ legatione Virginis notant & docent verecundiâ, quo in genere omnes omnino homines & Angelos hæc una virgo superavit, loquebatur, inquit Niciphorus, sine audaciâ, sine risu, sine perturbatione, factus omnis expertus, simplex, & humilitatem præcellentem colens. Ferunt Aristotelis filiam interrogatam, quis ei color in vestem maximè placeret, respondisset: vultus purpuram, quam spectanti exhibemus cum crubescimus. 886. Tom. 1. Verecundiâ autem proprium est, proprias vitare laudes, cujus illustrissima certè dedit in hac legatione exempla Domini Mater Tom. 1. 886. lege omnia à fol. 383. usque 885.

A L I A.

Manifestissima hæc Deipara semper dedit humilitatis argumenta quæ numero septem offerre possum. Vide à fol. 896. usque 900. Tom. primo.

FESTVM VISITATIONIS DEIPARÆ.

T H E M A.

Abijt in montana cum festinatione.

Morale.

Non bene fit quidquid negligenter fit.

Gravida verò facta de Spiritu Sancto mox ad Elizabetham cognatam vivens tribus mensibus apud eandem commorata est, perrexit igitur in Judæâ Montana in urbem Hebron, quæ uti Brocardo placet, qui eam viam peregrinando mensis, triginta duabus leucis cum dimidiâ distabat Nazaretho. Quod iter describit Lucas his verbis: *Exurgens, inquit, Maria abijt in Montana cum festinatione, &c.* Certè, *Audite*, quis virginis hujus omnia aliquando semel enarraverit ornamenta gratiarum? Socrates cum per omnem vitam rerum scientiâ incubasset, se hoc unum professus est, nihil scire. Plato ad particularia descendentibus describenda silentium indixit, quia de illis quid certum asserri possit, credidit ignorari, Aristoteles rerum ultimas differentias nobis monstravit ignotas, & ad sublimiora naturæ mysteria indaganda nos quasi talpas & noctuas æstimavit. Quid si hanc Virginem novissent, in qua & per quæ tot admiranda orbis vidit, quid dicturi fuissent? certè dicebat Isaac futura sponsa, confusa de aquarum putei abundantia tam audacter quàm charitativè: Bibe, & camelis tuis potum tribuam. Ita etiam, *Audite*, cujus sexui statui instruendis, una sufficit Virginis Deiparæ vita. En quæ rursum hic se se profert virtutes, Diligentia, fuga Otii, Charitas proximi, Peregrinatio devoti,

Index Thematum moralium.

devota, rursus ergo calamo novum subministrat Evangelista scribendi encomium.

Prosecutio.

Hoc iter ergo e Nazareth in Hebron civitatem, ubi Zacharias habitabat, virgo caelestis alacritate mirā obit, siquidem cum festinatione abire in montana, moras in viā traheret, notos salutare superfluum cēlebat. Estimabat Quid ad hoc vos virgines, quas morbus loquendi tenet, qui morbus certe vobis periculosissimus est: Os enim lubricum operatur ruinas, & qui inconsideratus est, inquit Salomon, sentiet mala. *Lege à fol. 650. usque 653. Tom. 1.* Quam facile plurimæ, ubi a libris suis extrulerunt pedem, serius fiant reduces. Dicam verbo: Diligentia plurimis laborum nostrorum deest, negotiamur, agimus, laboramus sed frequenter parum accurate, ac diligenter; cum tamen una in rebus diligentia, omnes actiones mirifice commendat: Verosimile enim dicitur: Homo diligens & accuratus duos meretur panes, cum alius deses & marcidus vix dimidium. Considerate, mihi obsecro, veterum pictorum quam accurata, quam artificiosa plena &c. 832. *Tom. 1.* Quod si pictorum quis nunc ita non pingat, executionis forsitan recte id afferet: Si quid exactius fiat, sunt qui mirentur & laudent, qui verò dignum arti præmium rependant nemo hominū. Quam hæc vera dicantur non disputem. Hoc assero: Inter nos & Deum locum non habere, Deus enim operum nostrorum æstimator non solum deest, sed & præmiator. Recte Thomas à Kempis religiosus ille scriptor: *Multum facit, qui rem bene facit: sine sollicitudine & diligentia nunquam accipies virtutes: Homo servidus & diligens ad omnia est virtuosus.* Festinat igitur Virgo, recte, cum in omnibus scēdanda & observanda sit diligentia. 833. & sequens *Tom. 1.*

ALIA.

THEMA IDEM.

Morale.

Virgini castæ aut orandum aut laborandum.

Quorsum ad Elizabethæ virgo ita festinanter properat domum? Quid ibidem actura? Vultis tribus id verbis edisseram: ut in re domestica, cum jam partui esset vicina cognata ejus, præfesset. Poteratne scilicet & observantior hæc Elizabethæ libelli terrarum sibi conquiritæ adjutricem? Audite Ambrosii encomium breve, sed substantiale factis virginis: *Purca erat ad loquendum studiosa ad legendum, intenta ad operandum.* Si tales, *Auditores*, omnes ancillantes in domibus vestris femine essent, quantum vobis & domesticæ rei accresceret? Taciturnitatem ejus jam notam, ut ita loquar, arbitror lippis & sonforibus: Quod si enim sermones & dicta hujus numeremus eâ ratione, quâ Christi affata in cruce, septem omnino verba tam filii quam matris inveniemus. *Primum* à Matre editum verbum charitatis fuit, hodie nempe salutando Elizabethæ. *Alterum*, Gratiarum actionis, &c. 768. *Tom. 1.* Scrutare voculas omnes quisquis volens, imò syllabas, quas Virgo beatissima enunciabat, nihil in eis inane aut vacuum, sterile nihil invenies. *Exactissimam* tam loquendi quam tacendi normam videbis. Quam verò lectioni dedita fuerit anno, *Cædreno teste*, litteras Hebræas etiamnum superflue loachimo patre didicit, linguæ scilicet sacræ mysteria, & illius quam nos veneramus notitiam. Constatantur idipsum plurimi alii SS. PP. Ambrosius, S. P. Augustinus, Ildesofantus, & Andreas Cretensis. Nemo divinam hanc virginem otiosam, aut festinantem nunquam fuisse somniet; nam à nonâ diei horâ ad primam facem quotidie libros læcitavit. 828. & 829. *Tom. 1.* Ubi verò ab eâ cessandum erat, inentissima erat operi. Hic quilibet forsitan perterit, quam artem professâ fuit virgo respondeo: *Quæsitur lanam & linum, & operata est consilio manuum suarum.* Hinc constans setiporum affectio est, inconfutibilem Christi rogam, quam milites sub cruce scindere verebantur, hujus virginis artificiosa manu elaboratam. Accipe igitur brevem ejus vivendi meth odum 782. *Tom. 1.* Et recte, nam otiosa virgo virginitatem venalem habet: Creditis hoc virgines: sunt enim otium & vita cognata.

*Quam placatus vivis gaudet, quoniam populus unâ,
Et quam limosa canna palustris humo,
Tam Venus otia amat.* fol. 323. *Tom. 1.*

ALIA.

THEMA IDEM.

Morale.

Ignis & Amor celari non possunt.

Elizabethæ ergo præfuit domo accuratissime Virgo, ut enim statim flamma lignum sicum concepit ignem, conceptum ignem erumpens flamma prodit. Ita & Virgo illa tam Deo gravida quo ferebatur in proximum amore, celare non potuit: abire ergo statim ad Elizabetham cognatam animum se longè inferiorem, eidemque trimestri roto famulari non est deditigna. Hodie certe Virgo panem otiosa non comedit, fecit quod erga Dominam facere solent ancillæ. Quæ charitas eam e cubiculo in montes, in vias asperas, in ædes alienas traxit. Plurimæ hodiernæ virgines, & puellæ præcorum status non sunt dissimiles, quæ sine brachiis & manibus formabantur. Non certe talis fuit virgo, nec charitas, sed amor ejus

fuit verax, efficax, rectus, Sanctus. Utinam & nos ita proximam amamus, lege à fol. 758. usque 764. *Tom. 1.* & lege *Tom. eodem 896.*
Peregrinationum suscipiendarum ratio à D. Virgine tradita fuit olim, fol. 778: *Tomo primo.*

HUMILIS DEIPARÆ VIRGINIS PURIFICATIO.

THEMA.

Tulerunt IESUM in Hierusalem ut sisterent eum Domino sicut scriptum est in lege Domini.

Morale.

Vera est sanctitas perfecta legis observantia.

Exordium.

ANNO igitur ætatis suæ decimo quinto inchoato, Bethemi Christum Domini orbis servatorem peperit, die 25. Decembris à quo partu die Quadragesimo, secundo, Februarii Virgo Beatissima Hierosolymis lustranda filium obtrulit in templo. Postquam, nempe, impleti sunt dies purgationis ejus secundum legem Moysi, ut dicit Evangelista. Sed, & Evangelista, ad quid Mariam purgari oportuit? Nūquid enim illa est hortus conclusus, & fons existens signatus, omnem munditiam profrens, quæque perpetuâ puritate scaterere non desit. Purgari solent sordida, purgantur immunda. Sordidari potest corpus, sordidari potest & animæ sed in hac virgine nihil de labe peccati, nihil de corporis sensu, nihil de membrorum, aliis quod solet in puerperis, intercessit debilitate. Cur, quæso, ergo illa purgari? Rationem dat Evangelista, secundum, inquit, legem Moysi. Sicut enim, *Auditores*, sine viro concepit pro legis observantia, & suspitionis occasione penitus auferendâ, juxta legem nupti viro, sicut & filius non pro culpa ejus tollendâ, aut promerendâ sibi gratiâ circumcitus est, sed ut legem impleteret: sic & hæc Mater, & tamen Virgo semper purissima, hodie purgata est, non immunditiâ deponendæ gratiâ, sed secundum legem Moysi, id est, ut legis observantiam demonstraret. Ad nostram igitur doctrinam sapientissimus Deus sponsam suam, quantumlibet immaculatam, dies quadraginta legis purgationis explevit. Sed quem hinc eruedo, doctrina, videamus. Adeste, legis qui estis tam faciles transgressores, vel etiam quæ notis ritibus, exculationibus, à quovis legis jugo volupis excutitis, subintratæ Icholam Virginis, de his acturis latius, &c.

Prosecutio.

En regalibus induta Esther vestimentis sese sistit in atrio domus regis, placet ut iratum regem non verbis tantum, sed in solito, grato tamen caelestibus civibus sacrificio; sed quænam, quæso, hujus Estheris regalia hæc fuerint indumenta. Multa de reginarum vestibus veterum tradunt historiæ: Catharinæ Lusitanorum, reginæ foccorum & crepidarum nomine quadringenti aurei pensabantur, quocirca Franciscus Xaverius tam falsè quam piè scripsit. 316. Perfarum Reginæ Parylatidi regio tota in cingulum fuit attributa. Nam Persidis Reginis, &c. 316. Hæc fuerint regalia illa ornamenta, quibus Esther illa olim ad Assuerum processit enim placatura; non tali fuerunt Estheris hujus gratiæ, aditura hodie templum, atrium supremi Dei suo singulari sacrificio eundem placatura, non habuit beatissima Virgo complures vestitias arcas, ut plures assolent hodie, magno pauperum præjudicio. 194. *Tom. 2.* & 865. *Tom. 1.* Sed ut quidam scribunt Epamiōdæ Thebano Principi unica fuit vestis, quæ si fuisset rescindenda, domi se continere debuit. O immutatum sed in deterius seculum! Ita Virgini Virginisque unius generis coloris, ut multi putant nativi, fuerint vestes. 865. *Tom. 1.* Sed ut aliâ amicitur corpus veste, aliâ verò longè mens aditura & conventura Deum; ita hodie Virgo vestem assumpsit certè regalem, quæ fuit humilis observantia legum, quæ certè qui veste caret nudus est, pauperimus est, caelo excludendus est. Sapienter se à lege Moisaicâ observandâ poterat exculare. Vicina partui & Imperatore Augusto Idololatrâ demandante orbem censerit integrum, quantæ & certè non confictæ, sed juxta rectè Virgini erant exculationes, quæ se à lege hac exceptam probaret? Quæsierit quis ab eâ: Quid agis Maria, teipsum & infantem periculo exponis? non aliud obtinebit responsum, quam ita Imperatore jubet. 890. Quæsierit quis vestrum ab eâ hodie: cum lege purificationis Virgo nullatenus sis comprehensa, utpote cujus puerperium purissimum fuit ac divinissimum, te tamen inter puerperas immundas & à pontifice lustrandas collocas? Pro Virgine responderet Bernardus: Sicut Virginis filius sine ullo vulneris vestigio alligaturam non refugit vulneris? Circumcisionem nimirum, peccati remedium verecundum pariter & austerum; ita & Virgo legem hanc puerperarum à quâ erat libera servare voluit; ut pia etiam opera quæ dicuntur supererogationis nobis commendaret. Quid ais Bernarde, Opera ut supererogatoria commendaretur vix adigi possunt homines hac ætate seculi, ut ea servant, quæ necessariò servanda sunt. Quantæ non passim à lege ab hominibus Christianis tamen proferruntur exculationes. *Lege à fol. 641. usque 644. Tom. 1.* Imò ut jam vix in orbe vetè & rectè legi divinæ obedienter inveniantur: Nam hoc verè obedire est, imperium nempe remotis exculationibus toto amplexu recipere. Recipit hoc modò

Index Thematum moralium.

modo beatissima Virgo hinc induta veste, placuit Deo Patri, eundemque placuit. *lege etiam qua habentur Tom. 2. fol. 470.*

A L I A.

THEMA IDEM.

Morale.

Obedientia, melior quam victimæ.

Exordium.

Hodiernam, *Auditores*, Virginis puerperæ purissimæ legum observantiam, humiliterque obedientiam, ceteras hodie subitens ejus virtutes (nam virgo tota castitas est, tota humilitas est, tota paupertas est, huic recte de eâ Spiritus S. *Proverb. 31. 29. Multa filia congregaverunt divitias, tu supergressa es universas*) summè veneror, ac proinde de hac nobilissimâ virtutè obedientiâ pauca dicturus sum.

Prosecutio.

Hodiernâ die requiro, *Auditores*, à vobis verane est illa laus obedientiæ, quam Hebraeus vates quoddam promulgavit in castris? O Saul, Saul, *Melior est obedientia quam victimæ, et non suscitare magis quam offerre adipem arietum.* Ipsam quam hodiernâ die colimus solemnitate rectè asserimus Binomiam factam esse, dicitur enim *Purificatio*, quoniam sancta & immaculata Mariæ Virginitas pro se fecunditatis fructu legem purgationis sive purificationis implevit. Dicitur & *Presentatio* quoniam puer Jesus quadragesimum diem agens nostræ mortalitatis ad legis observantiam in templo est presentatus, sicque qui legem solvere non venerat, sed adimplere, duas leges olim à Deo traditas & à Mose promulgatas, alteram in sua Matre, alteram in seipso complevisse, solemnè lætitiâ recolit hodiernâ Mater Ecclesia. Mirabilis obedientia, sed & admittenda victimæ oblatæ par turrurum, aut duos pullos columbarum, & ipse Salvator mundi. Nam qui per Magorum adorationem ac calorum obsequia verus Deus, per circumcisionem autem verus homo promulgatus est, in hac solemnitate Deum verum esse, verumque & hominem confirmatur. Victimâ insignis, quâ orbis nunquam obtulit excellentiorem. Sed nunc igitur ad quæstionem. Ex his victimis quæ sunt Deo gratior? an non liceret dicere & resolvere, grata fuit Mater, gratior Filius, sed gratissima Deo Patri utriusque obedientia. Quid dicam, plurimas Deo offerimus victimas, & hanc unam rarissimè victimamus. Pauci autem modo in orbe Abrahami, hæc in re paucos habet imitatores, immolatores Mater & Filius, & tamen tam vera & artificiosa est hæc virtus, quod pauca victimæ possunt, imò nullæ, ut plumbi vilitatem. *Tom. 1. 890.*

Epilogus.

Grata Deo igitur castitas, grata abstinentia, &c. sed gratissima obedientia. Hinc ut Turcarum Principes legibus suis subscribunt, aut obediendum aut moriendum. Hoc & ipsum legibus suis quasi subscripsisse videtur Deus: Adam enim in Paradiso constituto, quid aliud dixit, quàm ô Adam aut obediendum aut moriendum, aut hujus arboris fructum non gusta, aut mortem tolera. Quod S. P. N. Augustinus oculis, ô Christiani, *Auditores*, subjicit, quibus & verbis Sanctissimi Patris finio: *Rebelle & ingementi & vgluntati reculanti, aliquando parere, rationi, frequenter occine, aut obediendum aut moriendum.*

A L I A.

THEMA IDEM.

Morale.

Legis veteris obedientiæ exemplar fuit Abraham, gratiæ verò Deipara Virgo Maria.

Abrahami jactat obedientiam & laudat posteritas ejus Judaica, quæ certè reverè, singula si inspiciantur, magna fuit: si enim Abrahamus aliquando alium in pariete pictum Abrahamum filii cervicibus imminemem vidisset, rem utique laudè dignissimam fecisset, promptè obediendo. At nullo Abrahami simili exemplo impellebatur, primus erat, quem imperium tam rigidum premebat. Non uno vulnere, paterni peccatis sauciabatur, &c. *892. Tom. 1.* Deus summe, quam mæcula hæc virtus! Sed jactet illa Judaica posteritas, & quidem rectè, hanc Abrahami obedientiam; habet ipsa posteritas Christiana longè aliud promptioris obedientiæ & resignationis exemplum, & quidem a sexu illo virili multo inferiore perpetratum. Dum nempe pro salute omnium hodie Deo Patri obtulit Filium, aliquando postea re ipsa à Judæis mactandum, nec inaudiens hæc ipsa verba: *Et tuam ipsius animam pertransibis gladius, tergiverfata fuit.* Quare consensu omnium Patrem liberè proferimus præstantius & excellentius in lege gratiæ non tantum, sed nec in lege veteri posse assignari obedientiæ exemplum. Obedientia enim Virginis obedientiam Abrahami & omnium Religiosorum superavit. *Lege à fol. 890. usque 896. Tom. 2. Et variis poteris de Obedientiâ formare conciones.*

A L I A.

THEMA IDEM.

Morale.

Charissimum quisque, suo offerat Deo, filium.

Nillus vestrum, *Auditores*, filium habet quem hodiernâ etiam die unâ cum Virgine Mariâ Deo offerat? sed volo ut ea in oblatione legis Mosaicæ respiciatis tenorem, filium aut filiam mihi facile dabit, altero aut duobus pedibus claudum. Si quos habetis Miphiboseth offeretis prompto animo, ut saepe & eodem sepulchro vir nato, destinatis, cæcos, lufcos, furidos, gibbosos, sed ii vetabantur sacrificare & sacrificari olim. Quero vestrum primogenitum, quero unicum, quero charissimum hæredem tuum, ut is ereptus mundo à te, Deo habes obsequio divino diceret. Sed quid, *Auditores*, hic timeo, ne furdo narrem fabulam, dum primogenitus petit à Deo, statim redemptionis lex allegatur. Mæculinus autem hominis primogenitus olim redimebatur quatuor siclis, at nunc offerendam Deo prolem non redimere solum paratissimi sunt homines quinque siclis, sed suo & filii proprio saluti incommodo. Ut Patriam deserat, & cælum & animum sic muret, Deo jam ex parte dicatur, hortantur, blanditiis mundi offerunt, ut iidem tandem insecantur, Dei & propositi sancti obliviscantur. Videte Parentes quid agatis, sapius enim filii vestri qui gloria familiaris tuæ, & corona benedictionis fulgent, Deo si fuissent dicant: familiarum vestrarum sunt destructores insipientes. Horrendum est quod refero: In celeberrimâ civitate Lubecensi, &c. 370. & 371. Tom. 1. atramentum hæc est, & forsitan his majora indices videant parentes in filiis, minus quam talpæ videntes, cum primam filios nostros arctioris vitæ disciplinam in aliquâ religiosa professione suscipere velle cognoscunt, illos totis viribus retrahere student; quos si revocare non possunt, quasi mortuos lugent amarissimè. O perditissimum ingratiitudinis genus! Deus Pater primogenitum suum misit in terram, Mater quem de solo suo sanguine genuit & jam per quadraginta dies sola lætavit, præferat in templo, prompta dulcissimum filium in manibus relinquere Sacerdotum, Scribarum, & Pharisaorum, à quibus planè noverat eum durissimâ morte necandum. Respiciete miseri & cæci mortales, ne de Filio Deo dicato sitis solliciti, sed cum eo & patrem offerte substantiæ par turrurum, aut duos pullos columbarum, &c. Sed ne puteris me jam solis conjugibus loqui, ad vos ô Virgines utriusque sexus stetit oratio, filios enim & vos habetis & filias, sed sæpe lascas, & claudas tantum Deo offeritis, tollendæ sunt in holocaustum filia illæ, quas amatis, videmini vobis quandoque, &c. 834.

SOLEMNE FESTVM ASSVMPT. DEIPARÆ.

THEMA.

Maria optimam partem elegit.

Concionis Argumentum.

Virgo Deipara & in cælis, & in terris, summa.

Exordium.

Priusquam assumpti thematis veritatem demonstrarem, pauca, *Auditores*, prælabor. In hoc res divinæ à terrenis differunt, quod hæc oculo intellectus à longè ut cognoscantur videri volunt, illæ verò à propè & quasi palpabiliter. Quod enim quis ad turrim aut domum aliquam propius accedit, eò perfectiorem accipit rei ipsæ cognitionem. Non ita superiora aspicienda sunt corpora, puta solem, lunam, & stellas, nisi aliquando cæcutire voles; & eorum, posteo quod possis, intueri claritatem, cognoscere velocitatem. Nunquam tamen Dei essentiam, aut Matris ejus dignitatem consequeris intellectu. Quàm multa hæcenus de Virgine, ut pater scripsi, quàmque multa & doctiora & subtiliora scripsere alii, quæ certè præclara, eorum dum intueor affectum; parva si matris dignitatem. Quare hodiernâ die dum de Virginis dignitate & gloriâ locuturus sum, Josue monito obtemperavero, noluit ille, ut milites arcæ commeatum ejus jussu præstantes juxta Jordanem prope ad arcam accederent, sed ut inter ipsos & arcam intercederet spatium cubitorum 28, ut, inquit procul magis videre possitis. A longè igitur discursu nostro Virginis dignitatem, tam eam, quam in terris habuit, quam quam in cælo nunc possidet visuri sumus. Optimam enim illa hic & in supernis, elegit partem.

Prosecutio.

Virgini jam non aliam attribuo laudem, quàm hanc omnino compendiosam, quam describit D. Thom. de Aquino, qui dum in vivis esset sic 12.

Index Thematum moralium.

rationatus est: Potest Deus, cum possit omnia, & plures caelos pluresque mundos illis & caelis & mundis longè pulchriores condere. Tria tamen vix possunt fieri meliora. 798. *Tom. 1.* Hæc igitur una est ex omni humana gente electa, omnigenis quæ effluit virtutibus. Humillima fuit, pauperima, obedientissima, castissima, ardentissima fuit in Deum affectu. *Vide & consule in Indice rerum 1. Tom. V. S. Maria.* Quare S. Gregorius in 1. Reg. cap. 1. rectè concludit: Meritorum suorum, inquit, verum super omnes sanctos evertit. Sed quomodo, *Auditores* ad Angelicam inditè parumper salutationem: Virginea illa Angelica salutatio non docet, nec dicit plenam naturam, sed gratiam, utriusque melior pars est gratia, quam natura. Excellentia sua & potentia nimium differunt: Natura enim & quævis gratia, & favores humani, hic terminum suum habent, durationis, altitudinis, longitudinis; ac gratia nullum novit incrementi sui terminum. 570. Quid igitur mirum Gregorium dicere, quod meritorum suorum &c. Deinde gratia divina nunquam otiosa est, donec jungatur suo principio. Unde & in immensum in virgine illa jamorq; erga Deum crevit, & non in terribis hic degens, ut Maria Magdalena Christi pedibus, sed intimè juncta fuit. Altare hic in terris fuit, in quo ignis ille semper arsit. 901. & ut omnia verbo dicam dignior illa in terris nec in celo ulla est pura creatura. Omnia quæ terræ & celo continentur in speciali constituto differentiâ. Quædam sunt, quæ nec principium nec finem, quædam verò principium habent, non tamen semper finem. Sunt alia

denique, principium quæ & finem habent. In primâ differentiâ sunt Deus, ejusque attributa. In 2. sunt Angeli omnique anime rationales. In 3. sunt bruta, planta. Primæ quæ sunt differentiæ vocantur rectè æterna: secundæ verò æterna, 3. temporalia. Horum trium digniora sunt quæ nec principium nec finem habent, in quâ differentiâ virgo nostra collocanda est: ab æterno enim fuit ordinata & electa, ut reverâ verissimum sit de illa, illud Sap. 8. *Generositate ejus glorificat contubernium Dei.* Ut igitur illa patri non habuit in teris, quippe quæ optimam partem elegit, ut præmium correspondeat virtuti patri in gloriâ, nec habet in caelis. Ubi-que Virgo optimam partem elegit. Sapientissima est, prudentissima, gloriosissima, potentissima, ad eam seur confugiamus. Vultis scire priusquam concludam, quam consulto? Virginem hanc ferventer colamus, quod & alitè omnium mentibus infixum volo. Burchardus in descriptione terræ sanctæ & ex eo alii referunt in Ægypto esse horum Balsami, qui nullum producit fructum nisi irrigetur fonte vicino, in quo Dei Mater puerum Jesum frequenter lavit, unde per rivus ex illo fonte aquas in hortum derivant, Ita Christiani omnia nostra dicta, facta, proposita nisi favore magnæ illius reginæ imbuantur, marcescunt. Unde Regiam hanc cælestem Damascenus eleganter vocat Almam & vitæ legiticem puellam. Illam igitur adeamus in omni afflictione. *Si enim strivus ejus potestatem habebitis ascedite, ut super nos locum nostrum non dimittamus. Plura qui volēs requirat Autoris libellos dictos Rosa selectissimarum virtutum Dei Matris.*

INDEX TERTIVS. IN SINGVLA DIVORVM SOLENNIA.

FESTVM S. ANDREÆ APOSTOLI Concio prima. THEMA.

Ambulans IESVS juxta mare Galilee.
Morale, seu Concionis Argumentum.

Occasio, anima & rerum gerendarum Mater.

Exordium.

NOSTIS, *Auditores*, hodiernâ die vocantem Deum è mari & navi discipulos non aliquid constiterit loco, sed ambulasse? Quid hoc mysterii, *Auditores*, nobis, crediderim, quæ statim post primum parentum commissum delictum contigere: Bonus Deus miserimorum illorum peccantium remor, imò ipsos fugientes & sese abscondentes, & adinstar ferarum (cui per peccatum similis fit homo. 570. *Tom. 2.*) latebras ad Dei presentiam quæritabant, subintrabat Paradisum ut medicus eos sanaturus, vocabatque Adamum; sed nunquid stans, sedens non, *Auditores*, sed deambulans. Pertrahit Deus vocans eum hoc: Dicitur sum statim.

Prosecutio.

Perambulans Dominus Apostolos vocaturus litus maris, non in eo quiescebat, certè pertranstriturus si Apostoli moram traxissent longiorem, & statim vocanti Deo non obtemperassent. Gratia vocationis & quævis Dei gratia, res est pretiosissima 510. & 807. *Tom. 2.* sed nobis etiam quæ ad vitæ humanæ sustentationem sunt necessaria, non omni, sed certis quidem temporibus suis debere colligi, aut æterni, quorum temporum si non habeatur ratio, rebus quibusdam familiæ domesticæ necessariis destituimur, sic fori dies rectè observatur. Qui equos alunt proinde tempus colunt fœni & avenæ. Nonunt & hæc temporis observantiam Comædi, & quasi descriptas gerunt & conferunt in numerum civitatum economiæ & dedicationes, &c. ita etiam in rebus animæ sustentationi necessariis certè ab unoquoque agendum. Nobis temporis velocitatem, 792. Noverunt illam certè Preici ac proinde dixere occasionem actionum animam & rerum gerendarum Matrem, rectè, *Auditores*, Non semper nascitur fœvum, non germinat arvâ frumentum, &c. Non semper est occasio merendi, non semper est vocans Deus, si nempe vocantem, ut Apostoli rectè eum audierunt, spernamus aut non observemus Deum. Quod enim Nicephorus de occasione, dixero rectius ego de vocante gratiâ Dei: Occasio, ille inquit, ego gratia, Aquila est ad pedes avolans & facile se capi sinens, Negligis in altum avolat, vis sequitur illam, tam cito non reditura. In præsens arripida ergo, Apostolos Andreas in hoc imitandus. 52. *Tom. 2.* Philippus Bolquier, &c.

Epilogus.

Quare, *Auditores*, cum Deus per suos sacros ministros petro- dentem interius conscientiam, per fortunæ ludibria, & inconstantiam, per morbos quasi nos vocet, sed perambulans ut tunc litus, nunc præ- tentia divina mundum, Aquilæ ad instar sese frequentius ad pedes nostros sedet quasi, sinisque se capti, modo in rem nostram vigilemus, dum

Tom 11.

publicatur: ergo in Ægypto venale frumentum, descendamus unâ cum provida familia Jacob, & coenamur nobis frumentum modò gratiæ: gratiæ enim tempus ut & reliqua tempora non consistit, sed fuit. 52. *Tom. 11.*

ALIA.

THEMA.

Et procedens inde vidit duos alios fratres reficientes retia sua.

Morale, seu Concionis Argumentum.

Extensa in mundo ubique retia.

Exordium.

VENATORUM ubi increvit numerus, multiplicantur & retia, ferisque omnium in mundo animis mors imminet præsentissima: quocumque enim sese propriunt, retia laqueosque offendunt. Ita, *Auditores*, in hac vagâ mundi silvâ venatores plurimi, retia plurima, latebræ nullæ, locus nullus, antrum nullum à retibus liberum. Non ipsum templum, non ipsa sacra, non ipsa mensa Domini, non in choro monachus, non monialis concubina matris, non Anachorita latitans inantro securus ab his degere potest: laqueorum enim & retium stamus mediis, felix certè qui incidit in rete Domini, ut hodie Andreas, Laqueos igitur, & hæc retia, quibus irretitur, quòd sit rete Domini pandamus. 582. *Tom. 11.*

Prosecutio.

Certissimum est diabolo non desse retia, quibus infesta reddit & in- via omnia, caelum seu ærem, terram & aquam; agit enim aucupem venatorum & piscatorem, & retibus suis semper affigit & insigit proportionatam & congruam affectibus humanis, ita quibusdam illecebris ocu- lorum, quosdam aurium, hos gula, illos luxurie, hos lingua, illos vestium pompa, in calles suos pertrahit. Quare Hebraeus Psalter exclaimat: *Eccc mensurabiles posuisti dies nostros.* Ambrosius legit: *Palustras posuisti dies nostros.* 682. *Tom. 2.* sed non tam percutit illa à retibus diabolicis quam humanis liberari: *Eripe, inquit, me Domine ab homine malo.* Est enim homo homini quasi alter demon; utque venatores norunt retibus suis inducere colores quosdam, nunc virides, nunc alietos, &c. ita & homines se invicem ut citius & certius decipiant, Lyfandri dololum observant monitum. Huic cum quidam probro daret quod pleraque dolo & fraude gereret, respon- dit subridens. Ubi quis quod vellet non assequitur, leonis exuvias ponat & vulpis induat; duobus enim ut ferè modis à venatoribus capiuntur, ita & homines ab hominibus, nempe vi ut dolo. Ubi ergo leoninum ter- gum nimis est hispidum illic pellicula vulpina proderit. Hoc nostro ævo in usu habemus passim. Hinc panni mercator, &c. Caupo ut vino dubio ac pendulo gratiam conciliet, &c. Alii pro thure lapides, pro cetera picem, vendunt. Quam verè dixit Tullius: *in animis hominum multa sunt latebræ, multi recessus.* Antonius Magnus, &c. fol. 649. & 650. *Tom. 1.* Sed videamus, *Auditores*, quænam mundo seu hominibus retia sint, quibus capiuntur & capiunt. Retia sunt convictus & societas mala, quibus plerumque capiuntur Adolescentes 332. *Tom. 1.* Verba & colloquia impudica; sunt enim hæc capta simillima 332. His capiuntur Puella plurimæ, deprædantur enim hæc innocentiam virginalem: Mypera & pecuniæ, & his consilium irre- tiantur, cunctique officiales magni & patui, 518. & 554. *Tom. 2.* Nimitis famæ amor, & hoc capiuntur viri nobiles. 728. *Tom. 2.* Exempla, quo capiuntur promiscuè vicini & vicinæ. 848. *Tom. 2.* Denique libido rete generalissimum est. 450. *Tom. 2.* & 367. *Tom. 1.* hoc enim delitiofo reti capiuntur